

1602. SITTARD – Hillensberg 12 km

www.wandelgidszuidlimburg.com

Tijdens deze licht heuvelachtige en grensoverschrijdende combinatie van stads- en natuurwandeling, wandelt u o.a. langs de vijver en de Geleenbeek, omhoog naar de Kollenberg. Via mooie paden loopt u naar het Duitse dorpje Hillensberg, waar u bij het leuke tuinterras van Töpferei Zur Katz, kunt genieten van koffie met vlaai. Via veldweg met rondom mooi en weids uitzicht loopt u naar de Rosakapel. Vervolgens loopt u via het mooie historisch centrum en het stadspark terug naar het startpunt. U kunt ook starten in Hillensberg, start dan bij punt 4.

Startadres: Restaurant de Vief Heringe, Molenweg 56, Sittard. **Tel:046-4585993.** Geopend: Ma-wo-do 11.00 uur, vr-za-zo 10.00 uur. (Van 29 juli t/m 31 juli 2022 gesloten!). U kunt links van de zaak de parkeerplaats oprijden of in de straat parkeren.

Startadres: Tuincafé Töpferei Zur Katz, Bergstraße 72, Hillensberg. Tel: 0049-2456508137. Geopend: vrijdag en zaterdag van 11.00 tot 16.00 uur, zondag van 10.00 tot 17.00 uur. (Beperkt parkeren in de straat).

GPS afstand	Looptijd	Hoogteverschil	Totaal omhoog
12,05 km	2.50 uur	59 m	76 m

Wandelgids Zuid-limburg
www.wandelgidszuidlimburg.com

1602. SITTARD – Hillensberg 12 km

1. Met uw rug naar het terras/ingang restaurant gaat u L en u ziet meteen op de brug links het grote waterrad van de Ophovenmolen (1716). Vlak voorbij de brug, over de Geleenbeek, loopt u aan de 4-sprong bij 2 zitbanken RD, met links de vijver, waarin het grote kunstwerk “de Schakel” staat, en rechts de doorgaande weg.

(In verleden kom men bij de inmiddels verdwenen kiosk een roeiboot of waterfiets huren. In de winter kan op de vijver geschaatst worden).

Aan het einde van de vijver gaat u aan de 4-sprong R, steek de doorgaande weg over en loop via nauwe doorgang Stadsspeelbos “Sjabolleke” binnen. Vlak daarna gaat u L over het wiebelende hangbruggetje.

*(U kunt hier ook RD lopen. Na het klaphek gaat u L over het tweerichtingsfietspad. Ga dan verder bij **** in dit punt).*

Na het bruggetje gaat u R het grindpad door de berceau omlaag. Ga door een van de twee klaphekjes en ga dan L over het tweerichtingsfietspad **** met rechts de Geleenbeek. Na 150 m gaat u aan de 4-sprong, met rechts een brug, L het grind- asfaltpad omhoog, dat boven in de Sittardse wijk Leyenbroek een klinkerweg wordt.

(Links ziet u de kerktoeren (1928) van het voormalige klooster van de Missionarissen van het H. Hart in de buurt Leyenbroek).

Aan de T-splitsing gaat u L. Meteen daarna gaat u R (Oude Heerlenerweg). Steek na 400 m via oversteekplaats de doorgaande weg over en ga R over het trottoir. Na ruim 50 m gaat u bij huisnr. 44 L (Breijhaag), het asfaltpad omhoog. Het pad buigt naar rechts en negeer dan meteen zijpad links omhoog en u passeert meteen rechts een oorlogsbunker.

(U loopt hier langs de achtertuinen van de woningen van de villawijk “de Kollenberg”. Aardigheidje: In deze

villawijk werd de tv-komedieserie Ma Flodder opgenomen).

2. Aan de 4-sprong bij trapje gaat u RD (Sjteinpaedje) het pad verder omhoog met links de villawijk Kollenberg. Boven aan de 4-sprong, einde villawijk, gaat u RD het smalle pad verder omhoog met een eindje verder, rechts van u, de bosrand. Aan de 3-sprong, einde akker, gaat u RD over het bospad. Negeer zijpaden. Na 400 m gaat u aan de T-splitsing bij veldkruis R de veldweg omhoog met rechts de bosrand.

(U bent nu boven op de Kollenberg en u loopt nu aan de rand van het Plateau van Doenrade).

Waar na 200 m de veldweg een dalende smalle holle asfaltweg wordt, gaat u L over het smalle paadje met links de akker en rechts de bosrand. Aan de omgekeerde Y-splitsing gaat u RD verder over het paadje, dat een breder pad wordt en dat na ruim 100 m links tussen de akkers omhoog buigt. Boven, 10 m vóór de 4-sprong bij zitbank, verbodsbord en 5 m voor de varkensrug met de straatnaam Aokerweg, gaat u R over het smalle paadje, dat even verder parallel loopt aan het links gelegen mountainbikepad. Bij de bosrand wordt het paadje een dalend pad met links het mountainbikepad.

3. Beneden aan de T-splitsing, bij grenspaal nr. 292 gaat u L. Meteen daarna gaat u aan de 4-sprong RD over het pad, dat meteen daarna naar rechts buigt. Volg nu geruime tijd het licht stijgende pad, dat later een stijgende veldweg wordt, met links de bosrand. *(U loopt nu op Duits grondgebied).* Na 900 m gaat u boven aan de 3-sprong RD, met rechts een frambozenplantage met hagelnetten. 200 m verder, voorbij de onderkomens van de (Roemeense) seizoenarbeiders, gaat u aan de T-splitsing bij linden, wegekruis en zitbank R over de smalle asfaltweg, die na 300 m bij paardenstal en woning naar links buigt.

Meteen daarna, aan de ruime 3-sprong bij bushalte in het dorpje Hillensberg, dat van 1949 tot aug. 1963 bij Nederland hoorde, gaat u L. Na bijna 100 m, aan de 3-sprong bij wegwijk op sokkel en mooi huis met bijzonder dak, gaat u RD. U komt meteen links bij het leuke tuinterras van Töpferei Zur Katz, de sponsor van deze wandeling, waar u kunt genieten van koffie met vlaai of frisdrank (geen alcoholische dranken).

4. Met uw rug naar het tuinterras gaat u R. Meteen daarna aan de 3-sprong bij wegwijk gaat u R (Wiesenstraße). Voorbij het leuke huisje (nr. 7) gaat u aan de 3-sprong bij zitbank RD de smalle asfaltweg, die een ruime bocht naar rechts maakt, omlaag. Na 300 m gaat u boven aan 3-sprong L de veldweg omhoog. Steek de smalle asfaltweg over en loop RD over het brede graspad met rondom mooi uitzicht o.a. in de verte (op circa 20 km) op de Clauscentrale in Maasbracht. Na 400 m gaat u beneden aan de T-splitsing voor bosstrook L, het brede graspad omhoog. Boven aan de T-splitsing gaat u R over de verharde weg. Aan de 4-sprong gaat u RD over de grind-/veldweg en u loopt Nederland binnen.

(Hier boven op het Plateau van Doenrade heeft u rondom weids en mooi uitzicht).

Aan de 3-sprong, bij 2 zitbanken, gaat u R. Negeer na ruim 500 m, bij wit-rood paaltje, zijpad rechts. 200 m verder gaat u bij zitbank L over het smalle pad dat bijna 100 m verder een smal hol dalend pad wordt. Beneden aan de T-splitsing gaat u R de holle grindweg omlaag.

5. Aan de 4-sprong bij het O.L.V. van Smarten kapelletje (zie infobordje) en zitbank gaat u RD (Kollenberg) over de veldweg. Negeer bospad links omhoog. Meteen daarna aan de kruising bij de hoog gelegen prachtige St. Rosa-(van Lima) kapel gaat u RD, de asfaltweg omlaag. Negeer zijwegen.

(Rosa zou in 1671 Sittard van de zwarte pest hebben bevrijd en is de beschermheilige van de stad. De kapel moet ergens tussen april 1671 en april 1676 zijn gebouwd.

Langs deze dalende weg staan zeven voetvallen, een Dominicaanse kruisweg, die uit zeven staties /kappelletjes bestaat waarvan vier dateren uit 1907 en drie uit 1925. Zij werden geplaatst ter vervanging van de uit 1800 daterende voetvallen).

Na bijna 200 m passeert u links de grot "de Hof van Olijven" en loop verder RD omlaag. Beneden in Sittard steekt u bij het bezinningshuis Regina Carmeli (klooster (1899) zusters Karmelietessen ook wel de zusters van de Kollenberg genoemd) en de verkeerslichten, via oversteekplaats de doorgaande weg over en loopt u bij muurkruis in nis RD (Putstraat) de eenrichtingsweg omlaag.

(U loopt hier in de oude kern van Sittard, dat behoort tot de oudste steden van Nederland. Via de infobordjes op vele panden komt u meer te weten over de geschiedenis van deze panden)

Negeer klinkerweg rechts.

6. Aan de 4-sprong voorbij huisnr. 56 gaat u R (Fort Sanderbout) en loop de trap omhoog.

(Hier stond vroeger de Putpoort, één van de drie grote stadspoorten (zie infobordje). De andere twee grote stadspoorten waren de Limbrichterpoort en de Broekpoort).

Boven passeert u meteen rechts fort Sanderbout/Joodse begraafplaats (zie infobord). Negeer meteen bij infopaneel "fort Sanderbout" trappenpad rechts omlaag en loop verder RD over de stadswal.

(In de middeleeuwen lag rond de omwalling een schootsveld: een open ruimte die de artillerie gebruikte bij dreigende aanvallen en om vrij zicht rondom de stad te hebben. Daarom was in dit gebied geen bebouwing toegestaan. Na de verwoesting van Sittard in 1677 werden in de schootsvelden o.a. volkstuinten aangelegd).

Aan de 4-sprong, bij trap en infobordje "stadswallen", gaat u RD.

(100 m verder ziet u rechts beneden de mooie tuin van het Toon Hermans inloophuis).

Aan de ongelijke 4-sprong bij het Toon Hermans inloophuis gaat u bij het mooie witte herenhuis "Huis Op 't Fort" (1924) RD de trap omhoog.

(Hier aan de Paardestraat stond de Broekpoort, die in de 19^e eeuw is afgebroken).

Loop nu RD over de Dominicanenwal.

(Eindje verder ziet u links beneden Jardin d'Isabelle, de voormalige Franse tuin van dokter De Borman).

Na ruim 50 m gaat u bij wegwijk R de trap omlaag. Beneden gaat u L over de asfaltweg. Meteen daarna gaat u L en u loopt de ommuurde Ursulinentuin/Stadstuin binnen. Ga nu meteen R. Negeer zijpad links en volg het pad door de rand van de mooie Ursulinentuin/Bezinningstuin.

(U passeert meteen rechts de begraafplaats van de zusters Ursulinen).

Tegenover het perenboomprriel passeert u de gedenksteen voor de 160 Joodse slachtoffers van het Naziregime.

Vervolgens passeert u rechts een kunstwerk met de mooie tekst. Links heeft u mooi uitzicht op het voormalige Ursulinenklooster).

Via het grote hek verlaat u de voormalige kloostertuin en ga dan meteen L over het gras en loop bij de gracht de steile helling omhoog.

*(Vindt u dit te steil, volg dan de asfaltweg RD. Blijf deze volgen langs de stadsgracht. Steek L de brug over en ga dan vlak daarna tegenover kunstwerk "boom" R (Begijnstraat). Ga dan verder bij **** in punt 7).*

Boven bij klooster gaat R en u loopt weer over de stadswal met rechts beneden de stadsgracht.

7. Aan de 4-sprong bij kunstwerk “boom” en brug gaat u RD (Begijnhofstraat) over de klinkerweg. ** Voorbij huisnr. 13 gaat u L (Koninginnengetske) door het smalle steegje.**

(Als u hier even RD loopt, komt bij huisnr. 5 waar Toon Hermans heeft gewoond. Toon werd geboren als zoon van een bankier. Toen de bank failliet ging moesten ze Villa Zomerlust, waarin het gezin woonde, verkopen en verhuisden ze naar de Rijksweg Zuid en vervolgens naar dit adres. Om aan geld te komen werd steeds een gedeelte van de meubels van de villa verkocht. In 1928, Toon was nog geen 12 jaar, stierf zijn vader in dit huis).

Aan de T-splitsing, voor de kerk, gaat u R.

(Hier ligt rechts café 't Sijterhoes. Vroeger werden geen rouwbrieven rondgebracht. Allereerst werden de doodsklokken geluid en aan de manier van luiden wist men of er een man, vrouw of kind gestorven was. Het luiden van de klokken gebeurde in Sittard door de burenen. Moest men wachten voordat men aan de beurt was, dan werd zolang gewacht in 't Sijterhoes).

U passeert meteen de ingang van de Grote Kerk officieel de kerk van St. Petrus 'Stoel van Antiochië.

(Achter in de kerk, onder de toren, bevindt zich het graf en de gedenksteen van deken Tijssen, de priester van de armen. Rond het jaar 1000 stond op deze plek al een zaalkerk. De huidige kerk is gebouwd vanaf einde 14^e eeuw tot midden 16^e eeuw. Met de bouw van de bijna 80 m hoge in baksteen met mergelstenen banden opgetrokken toren werd in de 2^e helft van 15^e eeuw begonnen en kwam gereed rond 1505.

Bij de ingang staat een groot missiekruis (1835 vervangen in 1910). Hier bij de ingang staat tevens een stenen kopie van O. L. Vrouw Behoudenis der Kranken (1899). De kerk is te bezichtigen van 09:00-12:00 uur en van 14:00-16:00 uur. Maandag gesloten. Deze openingstijden gelden ook voor de Basiliek en de Sint Michielskerk, die u tijdens deze wandeling passeert).

Loop nu verder om de kerk heen. Negeer zijweg rechts (Kerkstraatje). Achter de kerk gaat u aan de 3-sprong, voor huisnr. 15 (voormalige kapittelschool/1299-1801/zie infobordje), R (Kapittelstraat). Aan de 4-sprong, bij beeld van St. Petrus en pastorij (nr. 10/zie infobordje), loopt u RD (Kloosterplein).

(U passeert links het Jochem Erenshoes en het prachtige “Huis van Wessem”).

Voor het voormalige Ursulinenklooster (nu appartementen/luxe hotel) buigt de weg naar rechts.

(In 1843 vestigden de zusters Ursulinen zich hier in het 17^e eeuwse “Huis op den Berg” (zie infobordje bij afrastering terras hotel). Zij startten hier een opleidingsinstituut voor jonge meisjes uit Sittard en omgeving).

Dan passeert u links de prachtige basiliek, Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart (1875-1877), die gebouwd is als bedevaartkerk. Hier tegenover staat het prachtige gebouw, genaamd Mariapark (1891).

(Het complex bestaat uit vier vleugels en deed dienst als rust-/verblijfplaats voor pelgrims In het gebouw staat een altaar en de 14 kruiswegstaties. Nu is het een ontmoetings- en vergaderruimte).

Aan het einde van de straat passeert u links (nr. 1) het voormalige Benedictijnenklooster (17^e/18^e eeuw). Aan de Markt bij de prachtige Sint Michiels- of Paterskerk (1659-1661), die gebouwd is als kloosterkerk voor de Dominicanen, loopt u RD met rechts het marktplein.

(Het gebeeldhouwd leeuwenfiguurtje, rechts van de deuringang, herinnert aan een wel heel bijzondere gebeurtenis.

In 1938 liep een ontsnapte circusleeuw tijdens de hoogmis de stampvolle kerk binnen. De leeuw van circus Frios, dat tegenover de kerk op de Markt stond, was ontsnapt via een hek dat open stond. Terwijl iedereen in paniek een veilig heenkomen zocht, ging de leeuw Asor lekker op het altaar zitten. De leeuw voelde zich blijkbaar volkomen op zijn gemak. Hij gaapte eens flink, schudde zijn manen, legde als blijvend souvenir een flinke hoop op het tapijt en wilde gaan slapen met zijn geweldige kop tussen zijn voorpoten. Twee oppassers van het circus, die inmiddels gewaarschuwd waren, konden de leeuw, zonder dat er ook maar iets vervelends gebeurde met behulp van enkele touwen, terugbrengen naar zijn kooi).

Aan de 4-sprong bij het bijna 5 m hoge oorlogsmonument, een bronzen beeldengroep van twee mensfiguren, gaat u R (fietspad/klinkerweg) verder over de Markt.

(Het derde (laatste) terras links is van LUNA Eten & Drinken, sponsor van de wandelgids. Hier heeft u mooi zicht over de Markt en o.a. op de kerken. Een fijne pauzeplek).

8. Vlak daarna gaat R over de Markt met links van u de terrassen en rechts het marktplein.

(Hier aan de Markt staan vele monumentale panden o.a. het mooie smalle vakwerkhuis dat uit circa 1600 stamt).

Op de hoek, einde marktplein, gaat u L de klinkerweg omlaag.

(Hier heeft u mooi zicht op de mooie Zuid-Nederlandse barokke voorgevel met groot reliëf van de Sint Michielskerk).

Vlak daarna aan de kruising gaat u RD met links de Hema. Meteen daarna aan de 3-sprong, bij beeldje van een troubadour en rechts het Ned. Hervormd kerkje (1635-1637), het Gruizenkerkje, gaat u RD. U passeert meteen rechts het prachtige monumentale vakwerkhuis (nrs. 7 en 9) dat dateert uit 1593. U loopt dan onder de poort van de voormalige stadsboerderij de Tempel (1652) door.

(De stadsboerderij omvatte naast het bewaard gebleven woonhuis het hoevecomplex stallen, schuren en een watermolen, gelegen aan de Molenbeek).

Steek dan RD (iets schuin R) de parkeerplaats over. Steek de doorgaande weg over en loop RD over het voet- klinkerpad met rechts van u de 4 km lange Molenbeek, een in de 14^e eeuw gegraven aftakking/molentak van de Geleenbeek, die hier ondergronds verder door het oude centrum van de stad loopt. Aan het einde bij zitbank gaat u R over de asfaltweg, die naar links buigt met links de beek. (Loop rechts over het trottoir). Aan de kruising bij brug en treurwilg gaat u RD (Kastanjelaan) verder langs de Molenbeek. Voorbij huisnr. 35 gaat u aan de ongelijke 4-sprong L (Agricolastraat). Negeer meteen doodlopende weg rechts en zijweg links. Voorbij huisnr. 75 gaat u R het Stadspark Sittard, dat tussen 1921 en 1933 is aangelegd, binnen en meteen daarna, aan de Y-splitsing, gaat u L richting vijver/platanen. Aan de 4-sprong gaat u R met links de vijver.

9. Aan de T-splitsing gaat u L en ga dan meteen aan de 3-sprong R met links een bloemenperk. Aan de volgende 3-sprong gaat u R en meteen daarna aan de 3-sprong gaat u L met links een rond bloemenperk. Aan de 3-sprong bij 2 zitbanken gaat u scherp R. Meteen daarna aan de 4-sprong bij twee varkensruggen en bord "Voetpad" gaat u L en u passeert links 2

zitbanken en rechts een vijvertje. Aan de ongelijke 4-sprong gaat u RD over de asfaltweg met rechts de Molenbeek. Na 50 m steekt u R via houten brug de Molenbeek over en voor het tenniscomplex "Stenen sluis" gaat u L. Aan de 4-sprong bij volgende brug gaat u RD. Via de stenen sluis (1752) steekt u de Geleenbeek over en dan gaat u aan de 3-sprong R omlaag.

(Hier bij de rijksmonumentale sluis, die voor het eerst in 1542 is genoemd en die in 1752 is gerestaureerd, splitst zich de Molenbeek, die ondergronds door het oude centrum van Sittard stroomt, af van de Geleenbeek, die vanaf hier in Sittard de Keutelbeek wordt genoemd).

Beneden steekt u een bypass van de Geleenbeek over ga dan aan de 5-sprong L met links beneden de bypass.

(Bij 2 zitbanken ziet u links in de bypass een vistrap. De bypass is tijdens de herinrichting (2020-2021) van het stadspark aangelegd om te voorkomen dat de Ophovenermolen tijdens piekafvoer van de Geleenbeek beschadigd wordt, zoals dit in het verleden (1983) gebeurd is.

Het grote witte gebouw dat u links in het park ziet, is een restant van het openluchtwembad (1933 - 1985)).

Aan de Y-splitsing gaat u L. U komt bij restaurant De Vief Heringe waar u binnen of op het terras nog iets kunt eten of drinken.

Auteur: Jos Wlazlo

Het Auteursrecht van deze tekst en het Databankenrecht op deze route ligt volledig bij de auteur. Niets van deze wandelroute mag worden gekopieerd, verveelvoudigd of openbaar gemaakt zonder toestemming van de auteur.